

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง รักชีวิต ขับขี่ปลอดภัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การทดลองใช้หลักสูตร 4) การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างหลักสูตรโดยการนำข้อมูลจากการศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร และการฝึกอบรม ศึกษาเอกสารความรู้เกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย และการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรจากผู้ที่เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนชัยบาดาลวิทยา คณะครูกิจการนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียน นำมาพัฒนาเป็นหลักสูตรฉบับร่าง แนวการจัดการเรียนรู้และแผนการจัดกิจกรรมฝึกอบรม ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฉบับร่างแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข และนำหลักสูตรไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ แบบประเมินทักษะการขับขี่ปลอดภัย และแบบประเมินเจตคติต่อหลักสูตร ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทุกขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (means) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่า t - test แบบ dependent, แบบ one sample test และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยที่ได้นำเสนอปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. ผลพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง รักชีวิต ขับขี่ปลอดภัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า

1.1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง รักชีวิต ขับขี่ปลอดภัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งประกอบด้วย เอกสารหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร และการฝึกอบรม เอกสารความรู้เกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย และความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง รักชีวิต ขับขี่ปลอดภัย จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้ดังนี้

1) การศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้มีสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ

สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มการเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัด และความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ คือ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม เป็นคนมีปัญญาในการใช้ทักษะชีวิต การคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหาและการใช้เทคโนโลยี และเป็นคนมีความสุขในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม

2) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร และการฝึกอบรม พบว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นการพัฒนาหลักสูตรขึ้นจากสภาพปัญหา และตรงตามความต้องการ ความเหมาะสมกับผู้เรียน นอกจากนี้ยังสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมให้องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน เป็นแนวทางสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เป็นการสร้างวิถีการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ที่เข้มแข็ง โดยผู้เรียนสามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการเทคโนโลยีต่างๆ และมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้ชีวิตของผู้เรียนตามสภาพชีวิตจริงของตนเอง ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำมาใช้ในการจัดการศึกษาและในการพัฒนาหลักสูตรส่วนใหญ่มีการพัฒนาหลักสูตรเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การทดลองใช้หลักสูตร และ 4) การประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร นอกจากนี้ยังค้นพบว่า หลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง มวลประสบการณ์ที่เกิดจากกระบวนการที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างหรือเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความสามารถ ความชำนาญ เจตคติในการปฏิบัติงาน เพื่อต้องการที่จะพัฒนาและหรือเปลี่ยนแปลงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3) การศึกษาเอกสารความรู้เกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย พบว่า ความปลอดภัยเป็นสิ่งสำคัญต่อการใช้รถใช้ถนน เนื่องจากเป็นผลดีต่อทั้งตัวผู้ขับขี่และเพื่อนร่วมทางรอบข้าง สาเหตุที่สถิติการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนจากการใช้รถที่เพิ่มมากขึ้นทุกขณะ หากตัดปัจจัยของการเพิ่มปริมาณรถบนท้องถนนที่มีโอกาสทำให้ตัวเลขผู้ประสบอุบัติเหตุเพิ่มมากขึ้นแล้ว “ความประมาท” และ “การขาดความรู้เรื่องการใช้รถใช้ถนน” น่าจะเป็นสาเหตุหลักของอุบัติเหตุอันน่าสลดใจเหล่านี้ การเป็นนักขับรถที่ดีไม่ใช่จะขับรถอย่างเดียว ต้องมีความรู้เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนด้วย ดังนั้นผู้ที่ใช้ขับรถเป็นยานพาหนะด้วยตนเองต้องมีความรู้ให้ขับขี่ด้วยความปลอดภัย ซึ่งประกอบด้วยความรู้ ได้แก่ 1) พระราชบัญญัติจราจร

ทางบก 2) เครื่องหมายจราจร 3) กฎจราจร 4) พฤติกรรมขับขี่ปลอดภัย 5) กฎหมายเกี่ยวกับจราจรทางบก และ 6) ทักษะการขับขี่ปลอดภัย จึงจะช่วยลดอุบัติเหตุลงได้

4) การศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง รักชีวิต ขับขี่ปลอดภัย สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จากผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร พบว่ามีความต้องการให้มีการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม รักชีวิต ขับขี่ปลอดภัย ขึ้นเพราะนักเรียนโรงเรียนชัยบาดาลวิทยาขับขี่จักรยานยนต์มาโรงเรียนถึงร้อยละ 30.25 และมีนักเรียนประสบอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์มาโรงเรียน และใช้จักรยานยนต์ในการเดินทางเป็นประจำ ซึ่งพบปัญหาอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ส่วนใหญ่เกิดจากผู้ขับขี่วัยรุ่นที่มีความคึกคะนอง และมีประสบการณ์ในการขับขี่น้อย ขาดความชำนาญ ทำให้มีโอกาสที่เกิดอุบัติเหตุสูง จากผลของการสำรวจพฤติกรรมการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องในการขับขี่รถจักรยานยนต์ ขาดความรู้เรื่องกฎจราจร ขาดทักษะการขับขี่อย่างปลอดภัย ซึ่งเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุและการสูญเสียที่ตามมาและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นช่วงวัยที่สำคัญในชีวิตที่จะเปลี่ยนผ่านไปเป็นผู้ใหญ่ และเป็นแบบอย่างที่ดีในอนาคต หากวัยดังกล่าวได้รับการปลูกฝังและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ถูกต้อง ก็จะเป็นกำลังสำคัญในการปรับเปลี่ยนประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป และนอกจากนี้มีความต้องการให้จัดกิจกรรมด้วยการบรรยายโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ และยกกรณีตัวอย่าง มีการฝึกปฏิบัติขับขี่ปลอดภัย ส่วนสื่อประกอบการฝึกอบรม ได้แก่ เอกสารประกอบการฝึกอบรม อุปกรณ์ฉายภาพและเสียง สื่อวีดิทัศน์ต่างๆ ส่วนด้านเนื้อหาที่ต้องการให้จัดกิจกรรมฝึกอบรมเกี่ยวกับเรื่องกฎจราจร เครื่องหมายจราจร ความรู้การใช้รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย ความรู้พื้นฐานในการขับขี่ ทักษะการขับขี่ปลอดภัย และสุดท้ายต้องการให้ใช้เวลาในการฝึกอบรมเป็นเวลา 2 วัน

1.2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฉบับร่าง เรื่อง รักชีวิต ขับขี่ปลอดภัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย คุณสมบัติผู้เข้ารับการฝึกอบรม โครงสร้าง ขอบข่ายเนื้อหา ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม กระบวนการและวิธีการฝึกอบรม สื่อประกอบการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล และแผนการจัดกิจกรรมฝึกอบรม จำนวน 4 แผน ได้แก่ 1) ความรู้การใช้รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย 2) พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 เกี่ยวกับสัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจรเวลา 3) การขับขี่ให้ถูกต้องด้วยความปลอดภัย และ 4) ทักษะการขับขี่อย่างปลอดภัย ส่วนการประเมินหลักสูตรฉบับร่าง พบว่าหลักสูตรฝึกอบรมฉบับร่างมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และมีความสอดคล้องและเหมาะสม

1.3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง รักชีวิต ขับขี่ปลอดภัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กับนักเรียนโรงเรียนชัยบาดาลวิทยา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำนวน 30 คน ดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอบรม ตามแผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม 4 กิจกรรม ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ใน

กิจกรรมฝึกอบรม และการปฏิบัติทักษะการขับขี่ปลอดภัยของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความสนใจใส่ใจในการร่วมกิจกรรมฝึกอบรม ตั้งใจฟังและซักถามสิ่งที่สนใจจากวิทยากร ร่วมแสดงความคิดเห็นของตน มีอารมณ์ร่าเริง แจ่มใส กระตือรือร้นที่จะปฏิบัติกิจกรรม อยู่ในระดับดีมาก และนักเรียนมีทักษะการขับขี่ปลอดภัยผ่านเกณฑ์ทุกคน

2. ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรม รักชีวิต ขับขี่ปลอดภัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า

2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความรู้เกี่ยวกับรักชีวิต ขับขี่ปลอดภัย หลังฝึกอบรมตามหลักสูตร รักชีวิต ขับขี่ปลอดภัย สูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ทักษะการขับขี่ปลอดภัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 นักเรียนมีเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง รักชีวิต ขับขี่ปลอดภัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อยู่ในระดับมากที่สุด

การปรับปรุงหลักสูตร ได้ปรับปรุงเรื่องของเวลาที่ใช้ในแผนการจัดกิจกรรมฝึกอบรมที่ 4 เพิ่มเติมอีก 30 นาที เนื่องจากในขั้นตอนการฝึกปฏิบัติการขับขี่ปลอดภัย และการทดสอบทักษะการขับขี่ปลอดภัยใช้เวลาเกินออกไป 30 นาที

อภิปรายผล

ผลการวิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผลพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง รักชีวิต ขับขี่ปลอดภัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นการพัฒนาหลักสูตรขึ้นจากสภาพปัญหา และตรงตามความต้องการ ความเหมาะสมกับผู้เรียน นอกจากนั้นยังสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมให้องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน เป็นแนวทางสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เป็นการสร้างวิถีการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ที่เข้มแข็ง โดยผู้เรียนสามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการเทคโนโลยีต่างๆ และมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้ชีวิตของผู้เรียนตามสภาพชีวิตจริงของตนเอง และเนื้อหาสาระที่ใช้ในการจัดกิจกรรมฝึกอบรมเป็นการให้ความรู้ สร้างความตระหนักในการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย และมีทักษะในการขับขี่อย่างปลอดภัย เพื่อลดปัญหาการสูญเสียชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน นอกจากนี้ยังจัดกิจกรรมฝึกอบรมโดยใช้การบรรยายโดยวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ และการฝึกปฏิบัติทักษะการขับขี่ปลอดภัย และนักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ในกิจกรรมฝึกอบรม การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความสนใจใส่ใจในการร่วมกิจกรรมฝึกอบรม ตั้งใจฟังและซักถามสิ่งที่สนใจจากวิทยากร ร่วมแสดงความคิดเห็นของตน มีอารมณ์ร่าเริง แจ่มใส กระตือรือร้นที่จะปฏิบัติกิจกรรม อยู่ในระดับดีมาก และนักเรียนมี

ทักษะการขับขี้อัดภัยผ่านเกณฑ์ทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุนีย์ ภูพันธ์ (2546, หน้า 19-20) กล่าวถึงหลักสูตรที่ดีควรมีลักษณะที่สำคัญ คือ 1) ควรตั้งอยู่บนรากฐานของการศึกษาอย่างถูกต้อง เช่น พื้นฐานทางปรัชญาจิตวิทยา สังคมวิทยา ธรรมชาติของการเรียนรู้ และนอกจากนั้นยังต้องตั้งอยู่บนรากฐานของความจริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้ 2) สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและชีวิตประจำวันของผู้เรียน โดยมุ่งให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ของส่วนรวมและมีความเสียสละ มีความรู้สึกชื่นชม ภาคภูมิใจในชาติสามารถที่จะสร้างเสริมและมีความศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตยและเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะพลเมืองดีของชาติ 3) ตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษาและพัฒนาการของเด็กตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย เช่น ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนกล้าแสดงออกในด้านความคิดเห็นตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ด้านความอบอุ่น การได้รับการยอมรับจากกลุ่ม และตรงตามลักษณะของวัฒนธรรม ประเพณีและเอกลักษณ์ของชาติให้ผู้เรียนรู้จักสร้างสรรค์วัฒนธรรมให้เจริญก้าวหน้าอีกด้วย 4) เน้นและส่งเสริมคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้เรียน ให้มีความเจริญงอกงามหลาย ๆ ด้าน ตลอดจนส่งเสริมทักษะเบื้องต้นที่จำเป็นของเด็กและจะต้องเน้นหนักในการเสริมสร้างให้เด็กรู้จักแก้ปัญหาและจะต้องจัดประสบการณ์ที่มีความหมายต่อชีวิตของผู้เรียน 5) หลักสูตรที่ดีจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการศึกษาให้มากที่สุดไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติ อันจะก่อให้เกิดค่านิยมที่ถูกต้องและมีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของสังคม 6) หลักสูตรที่ดีย่อมส่งเสริมให้เด็กเกิดความรู้ ทักษะ เจตคติ ความริเริ่ม มีความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินดำเนินชีวิต 7) มีความยืดหยุ่นและเปลี่ยนแปลงไปตามความเหมาะสมของสถานการณ์ปัจจุบัน และ 8) หลักสูตรที่ดีย่อมมีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลาเพื่อทราบข้อบกพร่องในอันที่จะปรับปรุงให้ดีขึ้นไป และสอดคล้องกับผลการวิจัยของยุพาศรี ไพวรรรณ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการสอนกิจกรรมแนะแนว ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินสภาวะแวดล้อม โดยการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมคือพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการสอนกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ทักษะ และเจตคติสามารถสอนกิจกรรมแนะแนวได้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นครูที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านการแนะแนว และเป็นครูประจำชั้นที่สอนกิจกรรมแนะแนวในช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 18 คน กำหนดหัวข้อในการฝึกอบรม 10 หัวข้อ ใช้เวลาในการฝึกอบรม 2 วัน 2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยโดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้ององค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรความสอดคล้อง หัวข้อเรื่องการอบรมกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมกับแบบทดสอบ ผลปรากฏว่า ดัชนีความสอดคล้องในภาพรวมของทั้งสามรายการมีค่าอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 ซึ่งมีความสอดคล้องกันสูง

2. ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง รักชีวิต ขับขี่ปลอดภัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า

2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความรู้เกี่ยวกับรักชีวิต ขับขี่ปลอดภัย หลังฝึกอบรมตามหลักสูตร รักชีวิต ขับขี่ปลอดภัย สูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมฝึกอบรมมีภาพวีดิทัศน์ที่เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิดจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ด้วยความประมาท ขาดทักษะการขับขี่ที่ถูกต้อง และทำผิดกฎจราจร ขาดความระมัดระวังเพราะไม่เข้าใจความหมายของป้ายจราจรที่เตือนผู้ขับขี่ ซึ่งเป็นกรณีตัวอย่างที่ให้นักเรียนได้ศึกษา จึงทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจได้ง่ายขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์ (2549, หน้า 192) ได้นำเสนอถึงการจัดฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การประเมินความต้องการในการฝึกอบรม ซึ่งจะต้องมีการวิเคราะห์องค์การ การวิเคราะห์บุคคล และการวิเคราะห์ภาระการงานแล้วนำผลการวิเคราะห์มาเป็นตัวกำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม 2) การเตรียมพนักงานให้พร้อมในการฝึกอบรม ได้แก่การทำให้เกิดความมั่นใจว่าผู้เข้าอบรมพร้อมที่จะได้รับการฝึกอบรม เช่นเป็นผู้ที่มีความสามารถและสื่อสารได้ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและสร้างให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ 3) การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเรียนรู้ได้มากที่สุด และ 4) การถ่ายทอดการฝึกอบรม จะต้องสร้างบรรยากาศของการถ่ายทอดการฝึกอบรมเป็นวิธีการบรรยาย การประชุม การสาธิต การแสดงบทบาทสมมติ การสร้างสถานการณ์จำลอง การใช้กรณีศึกษา โปรแกรมการเรียนรู้ การใช้ทัศนูปกรณ์และการใช้คอมพิวเตอร์เป็นหลักนอกจากนี้ยังมีการฝึกอบรมขณะปฏิบัติงานและขั้นตอนสุดท้าย การประเมินผล และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มังกร สุขประเสริฐ (2551, หน้า 93-94) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อการป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ของอำเภอประโคนชัยจังหวัดบุรีรัมย์ ด้วยกิจกรรม การบรรยายให้ความรู้ การอภิปรายกลุ่ม การสาธิตการฝึกปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ขับขี่รถจักรยานยนต์มาโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรและการขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ปลอดภัยและถูกต้องตามกฎหมายมากกว่าก่อนการทดลอง และมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ทักษะการขับขี่ปลอดภัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะวิทยากรเป็นผู้เชี่ยวชาญจึงถ่ายทอดความรู้ ทักษะการขับขี่ปลอดภัยที่ถูกต้อง และมีเทคนิคการขับขี่ที่นำมาใช้ฝึกปฏิบัติการขับขี่ให้กับนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างเข้าใจได้ง่ายขึ้นส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการขับขี่ปลอดภัยที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชูชัย สมितिไกร (2548, หน้า 172) ที่กล่าวว่า วิธีการฝึกอบรม เป็นเครื่องมือหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้

ในการติดต่อสื่อสาร และถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ระหว่างผู้ฝึกอบรมและผู้รับการอบรม และระหว่างผู้รับการอบรมด้วยกันเอง เพื่อให้ผู้รับการอบรมมีความรู้ ทักษะ ความสามารถ และทัศนคติตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤษณา ศลสกล (2555, หน้า 166-168) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมโยคะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ผลการวิจัยพบว่า การประเมินหลักสูตร พบว่า นักเรียนมีทักษะปฏิบัติโยคะอยู่ในระดับดี และมีสมรรถภาพทางกายด้านความอ่อนตัวหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.3 นักเรียนมีเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง รักชีวิต ชับชี่ปลอดภัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะวิธีการฝึกอบรมเน้นการสร้างความรู้ ความเข้าใจ โดยมีภาพวิถีทัศนประกอบเป็นสื่อที่เป็นกรณีตัวอย่าง มีเอกสารประกอบการฝึกอบรม มีการฝึกปฏิบัติชับชี่ปลอดภัย และยังมีบรรยากาศของการฝึกอบรมที่สนุกสนานไม่น่าเบื่อ เหมาะกับวัยของผู้เรียนเป็นอย่างมาก ทำให้นักเรียนเกิดความตระหนักและมีแรงจูงใจต่อการปฏิบัติตนในการชับชี่อย่างปลอดภัย จึงเป็นเหตุผลที่ส่งผลต่อเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรมที่อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วันทนา เนาว์วัน (2548, หน้า 47) ที่มีแนวคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมเพื่อ 1) เพื่อปรับปรุงระดับความตระหนักรู้ในตนเอง ของแต่ละบุคคลความตระหนักรู้ในตนเอง คือ การเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองอันได้แก่ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองในองค์การ การตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ตนเองปฏิบัติจริงและปรัชญาที่ยึดถือ การเข้าใจถึงทัศนคติที่ผู้อื่นมีต่อตนเอง และการเรียนรู้ว่าการกระทำของตนมีผลกระทบต่อผู้อื่นอย่างไร เป็นต้น 2) เพื่อเพิ่มพูนทักษะของแต่ละบุคคล โดยอาจเป็นทักษะด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน 3) เพิ่มพูนแรงจูงใจของแต่ละบุคคล อันจะทำให้การปฏิบัติที่เกิดผลดี และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นวลฉวี อินันนุญะ (2553, หน้า 179) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การห่างไกลเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีเจตคติต่อการห่างไกลเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ นงเยาว์ จันทรแดง (2554, หน้า 136-138) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรมภาพรวมในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง รักชีวิต ขับขี่ปลอดภัย สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรไปใช้

1. วิทยากรที่ทำการฝึกอบรม โดยเฉพาะการฝึกปฏิบัติขับขี่ปลอดภัย ควรเป็นผู้ที่มีความ
เชี่ยวชาญในการฝึกปฏิบัติขับขี่ เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการขับขี่ที่ถูกต้องและม
ีความปลอดภัย

2. ควรนำภาพ หรือวีดิทัศน์ที่เกี่ยวกับอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ มาให้นักเรียน
ได้ดูและศึกษาเป็นกรณีตัวอย่าง เพื่อสร้างความตระหนักในการขับขี่อย่างปลอดภัย และสร้าง
ความสนใจในการร่วมกิจกรรมฝึกอบรม

3. ควรสร้างบรรยากาศของการฝึกอบรมให้มีความสนุกสนาน มีเกมให้เล่น มีเพลงให้ฟัง
เวลาพักผ่อนพักรก หรือรับประทานอาหารกลางวัน

4. ควรเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติขับขี่ปลอดภัยให้พร้อม และเสมือนจริง
เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จริงในการฝึกปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง รักชีวิต ขับขี่ปลอดภัย ที่จัดทำขึ้นไปใช้กับนักเรียน
อาชีวศึกษา นักศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเยาวชนนอกสถานศึกษา

2. ควรพัฒนาหลักสูตร เรื่อง รักชีวิต ขับขี่ปลอดภัย โดยติดตามผลระยะยาวถึงพฤติกรรม
การขับขี่รถจักรยานยนต์ของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อดูความต่อเนื่องของพฤติกรรม การขับขี่
รถจักรยานยนต์